

خاورمیانه آیا فرو می‌پاشد؟

نویسنده:

محمد ایوب

مترجم:

دکتر ابراهیم بهشت

سرشناسه	: ایوب، محمد، ۱۹۴۲ - م. Ayoob, Mohammed
عنوان و نام پدیدآور	: خاورمیانه آیا فرو می‌یاشد؟/نویسنده محمد ایوب؛ مترجم ابراهیم انوشه.
مشخصات نشر	: تهران: جوینده، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۹۱-۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: Will the Middle East Implode?, 2014. : عنوان اصلی:
موضوع	: خاورمیانه -- سیاست و حکومت -- قرن ۲۱م.
موضوع	: Middle East-- Politics and government-- 21st century
موضوع	: خاورمیانه -- روابط خارجی
موضوع	: Middle East -- Foreign relations
شناسه افزوده	: انوشه، ابراهیم، ۱۳۵۳ - مترجم
رده بندی کنگره	: DS ۶۳/۱۸/الف۹۰۰/۱۱۰۷
رده بندی دیویی	: ۹۵۶.۰۵۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۱۰۱۱۱

خاورمیانه، آیا فرو می‌یاشد؟

نویسنده: محمد ایوب

مترجم: دکتر ابراهیم انوشه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۹۱-۴-۶

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

انتشارات جوینده: خیابان انقلاب، بین فروردین و اردیبهشت، پاساژ اندیشه طبقه همکف

واحد ۱۱ B تلفن ۶۶۴۸۷۸۳۲

قیمت: ۱۴۰۰۰۰ ریال

فهرست

۹	مقدمه مترجم
۱۳	فصل اول: بعد از بهار عربی
۲۱	فصل دوم: الش اسلام گرایی
۲۳	تردید بد گمانی غرب
۲۸	افول اسلام گرایی ستیز
۳۰	اسلام سیاسی و داندانی
۳۳	جهاد گرایی فراملیتی
۳۷	اسلام گرایی شیعی
۴۰	اسلام گرایی به کجا می رود
۴۳	فصل سوم: بن بست فلسطین
۴۷	بازی حاصل جمع صفر
۵۱	تاثیر شورش های عرب
۵۸	پایان راه حل دو دولت
۶۱	فصل چهارم: رقابت های منطقه ای و جهانی
۶۲	مصر
۶۵	یمن
۶۸	لیبی
۷۰	اهمیت استراتژی و مداخله خارجی
۷۱	سوریه
۷۸	معمای ترکیه
۸۲	بحرین
۸۵	فصل پنجم: ایران و مساله هسته ای
۸۸	زرادخانه هسته ای اسرائیل
۹۰	ایران و آمریکا

۹۵	موضوعات غیر قابل حل
۹۹	راه برون رفت
۱۰۵	فصل ششم: آیا خاورمیانه فرو می‌پاشد؟
۱۰۶	کودتای نظامی مصر
۱۰۸	افزایش رادیکالیسم اسلامی
۱۱۱	اختلاف شیعه-سنی
۱۱۴	جمع‌بندی
۱۱۷	سخن‌بانی
۱۱۷	بحران لاج‌های شیمیایی سوریه
۱۱۹	"جذابیت دیپلماتی" ایران
۱۲۳	زمستان عرب
۱۲۵	منابع

مقدمه مترجم

منطقه خاورمیانه را می‌توان بین‌المللی‌ترین، بحران‌خیزترین و بی‌ثبات‌ترین زیر سیستم نظام بین‌الملل کنونی نامید. ژئوپلیتیک خاورمیانه به‌گونه‌ای ترسیم شده که زمینه و بستر برای شکل‌گیری بحران‌ها مختلف سیاسی، امنیتی، مذهبی، قومی، نژادی و غیره فراهم می‌باشد.

اگر از منظر ریخت‌شناسی سیاسی به کشورهای خاورمیانه نگاه کنیم اکثر کشورها از گروه‌های قومی، نژادی، مذهبی متعددی تشکیل شده‌اند که در بسیاری از موارد با یکدیگر در تعارض دائمی بوده‌اند و این تعارض منافع در بعضی جاها برای ثبات و امنیت دولت مرکزی و همچنین در فرایند ملت - دولت‌سازی منشأ شکل‌گیری بحران‌های متعددی شده‌اند.

اکثر کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا و به‌خصوص کشورهای عربی منطقه دارای ساختار سیاسی بسته، موروثی و متمرکز بوده‌اند. دولت‌هایی که قدرت برای چندین دهه دست یک فرد یا یک خاندان بوده است. معمولاً با فساد سیاسی همراه بوده است. دولت‌هایی که مشروعیت خود را نه از رای مردم بلکه از حمایت قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای کسب می‌کنند. از این رو سرکشی، کودتا و انقلاب آتش زیر خاکستری بوده که همواره حاکمان سنتی و خودکام این منطقه را تهدید می‌کند. در این راستا رقابت و جنگ‌های نیابتی بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای بر سر کسب منافع، نفوذ و قدرت بیشتر یکی دیگر از عواملی بوده که به شکل‌گیری بحران‌ها در خاورمیانه دامن زده است و بر شدت و تداوم ناامنی و بی‌ثباتی در این منطقه افزوده است.

بهارعربی یا شورش‌های عربی و یا هر عنوان دیگری که بر تحولات اخیر خاورمیانه بگذاریم، وضعیت خاورمیانه را متلاطم و متشنج‌تر کرده است و آینده منطقه خاورمیانه را با سوالات متعددی مواجه ساخته است.

محمد ایوب نویسنده کتاب، استاد روابط بین‌الملل در دانشگاه میشیگان آمریکا یکی از صاحب‌نظران و تحلیل‌گران برجسته در حوزه خاورمیانه و جهان اسلام می‌باشد. کتاب حاضر اثری ارزنده در خصوص مسائل مختلف خاورمیانه و به‌خصوص تحولات این منطقه پس از بهار عربی می‌باشد. این کتاب از شش فصل تشکیل شده است. نویسنده در فصل اول به‌طور خلاصه به بحران‌های اصلی خاورمیانه از جمله؛ نقش و جایگاه اسلام سیاسی در ساختار قدرت و سیاست دولت‌های خاورمیانه، مناقشه اعراب و اسرائیل، مساله هسته‌ای ایران، رقابت قدرت‌های منطقه‌ای و نقش و دخالت قدرت‌های فرا منطقه‌ای در تحولات مختلف منطقه می‌پردازد. فصل دوم تحت عنوان چالش اسلام‌گرایان است که مساله اصلی در اینجا رقابت و کشمکش اسلام‌گرایان میانه‌رو با اسلام‌گرایان تند و می‌باشد. ایوب عقیده دارد که سرکوب جریان‌های اسلام‌گرای میانه‌رو انبیا را به سختی مبارزه مسلحانه سوق می‌دهد. مناقشه فلسطین با اسرائیل فصل سوم کتاب می‌باشد. به گفته نویسنده با حمایت‌های همه‌جانبه آمریکا از اسرائیل این مناقشه وارد یک بن‌بست با حاصل جمع جبری صفر شده است و با شکل‌گیری بهار عربی احتمال انتفاضه دوم نیز وجود دارد. فصل چهارم به رقابت قدرت‌های منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای در خاورمیانه اشاره دارد که اوج آن را در سوریه می‌توان مشاهده کرد. فصل پنجم تحت عنوان پادشاه هسته‌ای ایران می‌باشد و اشاره می‌کند خاورمیانه عاری از سلاح‌های هسته‌ای نخواهد بود. حال این بحران می‌باشد. فصل پایانی در واقع یک جمع‌بندی و نتیجه‌گیری از کل کتاب می‌باشد به‌نظر نویسنده قیام‌های عربی در فرایند دموکراسی‌سازی نه تنها موفق نبوده‌اند بلکه این قیام‌ها دولت‌هایی ناتوان و شکست خورده‌ای را همراه با رادیکالیسم اسلامی برای منطقه خاورمیانه به همراه داشته است.

این کتاب اثری تحلیلی و ارزنده در خصوص خاورمیانه و مسائل مربوط به آن می‌باشد. مطالعه این کتاب برای دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای و روابط بین‌الملل و به‌خصوص برای درس‌های سیاست و حکومت در خاورمیانه و سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه توصیه می‌گردد. در اینجا بر خود لازم می‌دانم از جناب آقای جوینده مدیر انتشارات جوینده بابت چاپ این کتاب

تشکر کنم. و همچنین از همسر و فرزندانم بابت تمامی زمان‌هایی که متعلق به آنان بود و برای ترجمه این کتاب صرف شد عذرخواهی کرده و تقدیر و تشکر کنم. بدون تردید کاستی‌های موجود در ترجمه متوجه حقیر می‌باشد از انتقاد همه صاحب نظران استقبال می‌کنم.

دکتر ابراهیم انوشه

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

واحد رفسنجان

www.ketab.ir